

**Bryssel den 24 juni 2026
(OR. en)**

11081/26

**ENER 442
ENV 818
CONSOM 213
COMPET 839**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	24 juni 2026
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2026) 319 final
Ärende:	RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET Rapport om genomförandet av förordning (EU) 2017/1369 om fastställande av en ram för energimärkning

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 319 final.

Bilaga: COM(2026) 319 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 24.6.2026
COM(2026) 319 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

**Rapport om genomförandet av förordning (EU) 2017/1369 om fastställande av en ram
för energimärkning**

1. INLEDNING

1.1. Politisk och rättslig bakgrund

Den första formella EU-rättsakten om konsumentinformation avseende apparaters energieffektivitet antogs för 50 år sedan i efterdyningarna av oljekrisen 1973 ⁽¹⁾. Den följdes 1979 av en första EU-ram för energimärkning, vilken har reviderats och förbättrats tre gånger, senast 2017. Under åren som gått har EU:s energimärkning blivit välkänd och uppskattad av konsumenterna. I en Eurobarometerundersökning från 2024 ⁽²⁾ uppgav 75 % av konsumenterna att energimärkningen direkt påverkar deras inköpsbeslut när de köper hushållsapparater.

EU:s energietiketter ger lättbegriplig information för att stimulera efterfrågan på och utvecklingen av effektivare produkter. De används tillsammans med minimikrav på energieffektivitet och andra krav som antagits inom EU:s ram för ekodesign. EU reglerar för närvarande över 30 produktgrupper inom ramen för ekodesign, varav 15 har en energietikett ⁽³⁾. Dessa strategier uppskattas ha minskat hushållens genomsnittliga energiräkningar med omkring 317 euro 2024, och beräkningar visar att besparingarna kommer att öka till 480 euro 2030, varav energietiketten väntas bidra med omkring 27 % och ekodesign med huvuddelen ⁽⁴⁾.

Den rättsliga grunden för förordningen om energimärkning ⁽⁵⁾ är artikel 194 i fördraget. I förordningen om energimärkning fastställs regler för skapandet av produktspecifika etiketter genom delegerade akter. Genom förordningen införs vissa skyldigheter för leverantörer (tillverkare, importörer och auktoriserade representanter) och återförsäljare när det gäller leverans och visning av etiketter och standardiserad produktinformation. Kommissionen har utfärdat två tillkännagivanden med särskilda förtydliganden: ett om genomförandet under covid-19-pandemin ⁽⁶⁾ och ett 2024 om indikationerna i den skala av energieffektivitetsklasser som finns på etiketten efter ett avgörande av domstolen ⁽⁷⁾.

1.2. De viktigaste ändringarna i 2017 års översyn av förordningen om energimärkning

Genom 2017 års översyn ändrades ramen från ett direktiv till en förordning, och de befintliga reglerna ändrades för att i) föreskriva en gradvis skalrevidering av etiketterna till den bekanta A–G-skalan, ii) stärka marknadskontrollen och iii) införa obligatorisk registrering i en EU-omfattande produktdatabas (den europeiska databasen för energimärkta produkter – Eprel ⁽⁸⁾) som en förutsättning för att en modell ska få släppas ut på marknaden. Åtta reviderade eller nya etiketter har införts inom den nya ramen. Dessa

⁽¹⁾ Council recommendation 76/496/EEC of 4 May 1976 on the rational use of energy for electrical household appliances (inte översatt till svenska), EGT L 140, 28.5.1976, s. 18.

⁽²⁾ [Särskild Eurobarometer 555 2024](#).

⁽³⁾ https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/product-list_en?prefLang=sv.

⁽⁴⁾ *Ecodesign Impact Accounting 2025 Overview report*, <https://circabc.europa.eu/ui/group/418195ae-4919-45fa-a959-3b695c9aab28/library/c06608a7-9e47-4737-b0d2-da9aec097171/details>.

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU, EUT L 198, 28.7.2017, s. 1.

⁽⁶⁾ Kommissionens tillkännagivande [2020/C 182/02](#), EUT C 183, 2.6.2020.

⁽⁷⁾ [Mål C-761/22](#).

⁽⁸⁾ <https://eprel.ec.europa.eu>.

etiketter är språkneutrala, har ett moderniserat utseende och innehåller en QR-kod med en länk till modellens information i Eprel. Vissa innehåller för första gången informationsikoner om reparationsmöjligheter eller hållbarhet.

1.3. Rapportens syfte

Enligt artikel 19 i förordningen om energimärkning ska kommissionen överlämna en rapport om genomförandet av förordningen till Europaparlamentet och rådet med en bedömning av ”i vilken mån denna förordning och de delegerade akter och genomförandeakter som antas enligt denna förordning har gett kunderna möjlighet att välja effektivare produkter, med beaktande av dess inverkan på företagen, energianvändningen, växthusgasutsläppen, marknadskontrollen och kostnaderna för att upprätta och underhålla databasen”.

Konsekvenserna för företag, energianvändning och utsläpp bedöms närmare för varje produktspecifik rättsakt inom denna ram, och den här rapporten syftar till att ge en samlad bild. Mer övergripande aspekter analyseras inom ramen för den konsekvensbedömning som åtföljer omnibusinitiativets förenklingsförslag om energieffektiv produktlagstiftning som antas parallellt med, och underbyggs av, den här rapporten. En separat rapport om genomförandet av förordningen om märkning av däck (förordning (EU) 2020/740) antas parallellt med den här rapporten.

Den föreliggande rapporten är därför särskilt inriktad på följande ämnen:

- Framstegen med skalrevideringen och införandet av nya etiketter.
- Processen för skalrevidering av etiketterna (övergången från gammal till ny etikett).
- Produktdatabasen (och tillhörande kostnader och fördelar).
- Marknadskontroll.
- Etiketten som ett verktyg för pionjärmarknader för effektiva produkter.
- De nya energietiketternas ändamålsenlighet.

1.4. Analytisk grund

Denna rapport bygger i första hand på en enkät⁽⁹⁾ med ett urval av 20 073 konsumenter som hade köpt minst en, och högst tre, av de berörda produkttyperna under de senaste två åren i tio EU-medlemsstater: Tjeckien, Finland, Frankrike, Tyskland, Italien, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien och Sverige. Enkäten omfattade även ett urval av 204 leverantörer och 207 återförsäljare av energimärkta produkter i produktgrupperna med de nya etiketterna samt 123 yrkesmässiga användare av kommersiella kylar och frysar för att prova den nya etiketten.

Underlag till rapporten togs emot från 14 medlemsstater⁽¹⁰⁾ i samrådsforumet för ekodesign och energimärkning⁽¹¹⁾ (EELCF) och/eller expertgruppen för administrativt samarbete om energimärkning och ekodesign (AdCo)⁽¹²⁾ samt från sju andra medlemmar

⁽⁹⁾ [Study on consumer understanding of the EU energy labels applied since 2011.](#)

⁽¹⁰⁾ AT, BG, DE, DK, EE, IE, IT, LT, LV, NL, PT, SI, NO, IS.

⁽¹¹⁾ [Register över kommissionens expertgrupper.](#)

⁽¹²⁾ [Förteckning över administrativa samarbetsgrupper.](#)

i EELCF⁽¹³⁾. Analysen bygger även på uppgifter från Eprel, informations- och kommunikationssystemet för marknadskontroll (ICSMS)⁽¹⁴⁾ och andra offentligt tillgängliga analyser och resurser.

2. FRAMSTEGEN MED SKALREVIDERINGEN OCH INFÖRANDET AV NYA ETIKETTER

Enligt förordningen om energimärkning ska kommissionen se över och skalrevidera alla energimärkningar som var i kraft den 1 augusti 2017 och även ha befogenhet att införa nya etiketter. I förordningen fastställs en tidsplan för att se över befintliga etiketter senast i augusti 2018 (med början i en prioriterad grupp: tvättmaskiner, kombinerade tvättmaskiner/torktumlare, diskmaskiner, kylskåp, ljuskällor och elektroniska bildskärmar). Samtidigt fastställs en allmän tidsfrist till augusti 2023 för skalrevidering och en längre tidsfrist till augusti 2025 för värmepannor för fastbränsle, pannor och värmepumpar för rumsuppvärmning och varmvattenberedare⁽¹⁵⁾.

En skalrevidering av den prioriterade gruppen slutfördes i mars 2019, och etiketterna visades både online och i butiker från och med den 1 mars 2021⁽¹⁶⁾. En omnibusförordning utfärdades för att korrigera ett antal tekniska problem med dessa regler precis i tid före det datumet⁽¹⁷⁾.

Lägesrapport om produktspecifika översyner av etiketter enligt förordningen om energimärkning					
Produktgrupp	Referens	Tidsfrist för översyn i förordningen om energimärkning	Ikraftträdande av översynen	Datum för tillämpning av den nya etiketten	Status
Elektroniska bildskärmar (inbegripet tv-apparater)	Förordning (EU) 2019/2013 .	2.8.2018	31.3.2019	1.3.2021	Antagen
Tvättmaskiner, kombinerade tvättmaskiner/torktumlare	Förordning (EU) 2019/2014 .	2.8.2018	31.3.2019	1.3.2021	Antagen
Ljuskällor	Förordning (EU) 2019/2015 .	2.8.2018	31.3.2019	1.9.2021	Antagen
Kylskåp för hushållsbruk	Förordning (EU) 2019/2016 .	2.8.2018	31.3.2019	1.3.2021	Antagen
Diskmaskiner för hushållsbruk	Förordning (EU) 2019/2017 .	2.8.2018	31.3.2019	1.3.2021	Antagen

⁽¹³⁾ APPLIA, Digital Europe, EHI, EHPA, EPEE, EuroCommerce, Lighting Europe.

⁽¹⁴⁾ [ICSMS](#).

⁽¹⁵⁾ Dessa tidsfrister bör ses som ett komplement till de översynsdatum vart femte år som anges i de delegerade akterna för varje produkt.

⁽¹⁶⁾ Den skalreviderade etiketten för belysningsprodukter visades i butiker från och med den 1 september 2021.

⁽¹⁷⁾ [Förordning \(EU\) 2021/340](#).

Kyl- /frysprodukter med direktförsäljning sfunktion	Förordning (EU) 2019/2018.	Ny	Ny	1.3.2021	Antagen
Smarttelefoner och surfplattor	Förordning (EU) 2023/1669.	Ny	Ny	20.6.2025	Antagen
Dammsugare	Etikett annullerad av domstolen 2018	-	-	-	Återinförande förbereds Kom med synpunkter!
Torktumlare	Förordning (EU) 2023/2534.	2.8.2023	22.11.2023	1.7.2025	Antagen
Ugnar och köksfläktar	Förordning (EU) 65/201 4	2.8.2023	-	-	Under förberedelse Kom med synpunkter!
Ventilation i bostäder	Förordning (EU) 1254/2014.	2.8.2023	-	-	Under förberedelse Kom med synpunkter!
Kylskåp och frysar för professionellt bruk	Förordning (EU) 2015/1095.	2.8.2023	-	-	Under förberedelse Kom med synpunkter!
Luftkonditioneri ngsapparater inkl. luft- luftvärmepumpa r	Förordning (EU) 626/2011.	2.8.2023	-	-	Under förberedelse Kom med synpunkter!
Rumsvärmare	Förordning (EU) 2015/1186.	2.8.2023	-	-	Under förberedelse Kom med synpunkter!
Pannor och värmepumpar för rumsuppvärmi ng	Förordning (EU) 811/2013	2.8.2025	-	-	Under förberedelse Kom med synpunkter!
Värmepannor för fastbränsle	Förordning (EU) 2015/1187.	2.8.2025	-	-	Under förberedelse Kom med synpunkter!
Varmvattenbere dare	Förordning (EU) 812/2013.	2.8.2025	-	-	Under förberedelse Kom med synpunkter!

Dammsugaretiketten ogiltigförklarades genom ett avgörande från tribunalen 2018 ⁽¹⁸⁾ och är därför inte längre i kraft. Arbete pågår även med möjliga nya energietiketter till i)

⁽¹⁸⁾ [Mål T-544/13.](#)

solcellsmoduler, ii) dammsugare, iii) datorer, iv) lågtempererade värmespridare (element), v) diskmaskiner för professionellt bruk och vi) tvättmaskiner för professionellt bruk.

Översynsprocessen för en EU-energietikett fastställs i detalj i förordningen om energimärkning och följer reglerna för bättre lagstiftning. Den inbegriper åtgärder för att i) förstå marknaden som en del av översynen, ii) utarbeta reproducerbara och representativa testmetoder, iii) inhämta synpunkter från samrådsforumet och iv) utarbeta en utvärdering och en konsekvensbedömning. Utkastet till rättsakt offentliggörs sedan för återkoppling från berörda parter och anmäls till Världshandelsorganisationen. Medlemsstaternas sakkunniga rådfrågas innan kommissionen antar rättsakterna. Kommissionen anmäler rättsakten till Europaparlamentet och rådet. Slutligen offentliggörs rättsakten i *Europeiska unionens officiella tidning*, varefter den träder i kraft under förutsättning att ingen institution har några invändningar. Det arbete med revidering av energietiketter som inleddes 2019 tog mellan fyra och fem år från inledandet av översynen till offentliggörandet. Sedan dess har framstegen tenderat att bli långsammare på grund av det parallella arbetet med Eprel, domstolsförfaranden, nödsituationer kopplade till covid-19 och energikrisen 2022 samt omförhandling av ramen för ekodesign.

Nio beslut eller tillkännagivanden med hänvisning till harmoniserade standarder för presumtion om överensstämmelse enligt förordningen om energimärkning har hittills antagits och offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

3. PROCESSEN FÖR SKALREVIDERING AV ETIKETTEN

I förordningen om energimärkning fastställs en övergångsperiod på fyra månader när en etikett med reviderad skala har införts. Under denna period måste leverantörerna tillhandahålla både den gamla etiketten, den nya etiketten och produktinformationsbladet. Återförsäljarna måste byta ut de gamla etiketter som visas inom 14 arbetsdagar från det datum som anges i den delegerade akten för varje produkt. Tekniskt reklammaterial måste också uppdateras. De flesta återförsäljare (63 %) som svarade på enkäten till stöd för denna rapport ansåg att ommärkningsprocessen var enkel eller mycket enkel. Vissa tillverkarorganisationer (t.ex. för belysningsprodukter) pekade på utmaningar med att ändra etiketterna på produkter som redan är i transit eller tidigare har släppts ut på marknaden.

Konsumenterna kan få produkter med två olika etiketter under denna övergångsperiod, både den icke-skalreviderade och den skalreviderade. Dessa etiketter är sällan jämförbara, eftersom provnings- och beräkningsmetoderna ofta ändras och skalans kravnivåer höjs. Till exempel kan produkter som tidigare hade betyget A+++ betygsättas som B eller C enligt den nya skalan. I förordningen om energimärkning förutsågs att ändringen av etiketterna skulle kunna bli en utmaning för konsumenter, leverantörer och återförsäljare, och därför infördes krav på att medlemsstaterna skulle inleda informationskampanjer. Vissa av dessa kampanjer anordnades inom ramen för EU-finansierade projekt som Label2020 ⁽¹⁹⁾, Belt ⁽²⁰⁾ och Compliance Services ⁽²¹⁾. Vissa medlemsstater rapporterade om en lyckosam utåtriktad verksamhet, medan andra pekade på utmaningarna med att införa de första skalreviderade etiketterna på grund av covid-19-restriktionerna.

⁽¹⁹⁾ [LABEL2020](#).

⁽²⁰⁾ [BELT](#).

⁽²¹⁾ <https://www.product-compliance-services.eu>.

4. PRODUKTDATABASEN

En av de viktigaste delarna av översynen 2017 var att ta ett steg framåt när det gäller digitaliseringen av EU:s energietikett. I artikel 12 i förordningen om energimärkning gavs kommissionen i uppdrag att inrätta och underhålla en databas (Eprel) med en offentlig del, en efterlevnadsdel och en onlineportal som ger tillgång till båda delarna. Syftena var att i) bistå marknadskontrollmyndigheterna, ii) förse allmänheten med information om produkter som släppts ut på marknaden och iii) förse kommissionen med uppdaterad information inför översynen av märkningslagstiftningen. Efter en omfattande samarbetsinsats från kommissionen, tillverkare och andra berörda parter har denna databas nu blivit verklighet, med omkring två miljoner modeller och 6,6 miljoner registrerade besök under 2025.

4.1. Genomförande

Tillverkarna kunde registrera sina produkter i tid för de första granskade etiketterna 2019, och marknadskontrollmyndigheterna fick tillgång till funktionen strax därefter. En hjälpcentral har funnits tillgänglig sedan lanseringen för att underlätta registreringen. EU:s näringslivsorganisationer hjälper ofta sina medlemmar med denna uppgift. Den offentliga delen av Eprel blev tillgänglig via QR-koder från och med mars 2021, då även de första skalreviderade produktetiketterna blev tillämpliga. Ett gränssnitt med flera olika sökfunktioner i Eprel (till exempel urvalsfilter och sortering) infördes 2022. Den onlineportal för offentlig tillgång till Eprel som avses i artikel 12 och punkt 2 i bilaga I till förordningen om energimärkning har varit i drift sedan april 2022 ⁽²²⁾.

I den genomförandeförordning som antogs 2024 ⁽²³⁾ fastställs ytterligare operativa detaljer för Eprel, däribland förtydligande av reglerna för hantering av känslig information och införande av obligatorisk kontroll av leverantörer med hjälp av elektroniska signaturer och stämplat.

Med genomförandet av Eprel strävade kommissionen efter att

- minimera den administrativa bördan för leverantörer genom massregistreringar, tjänster med gränssnitt för tillämpningsprogram (API) ⁽²⁴⁾ och automatisk generering av etiketter och produktinformationsblad på alla officiella EU-språk,
- underlätta efterlevnaden av skyldigheterna att visa energietiketter och produktinformation online (nedladdning via API),
- underlätta användningen för enskilda konsumenter, inköpare av stora partier och offentliga upphandlare och myndigheter för att identifiera de vanligaste effektivitetsklasserna.

Tillverkarna välkomnade att de produktspecifika delegerade akterna inte omfattar krav på systematisk leverans av *tryckta* produktinformationsblad (enligt alternativet i artikel 3.1 i förordningen om energimärkning), vilka i stället finns tillgängliga via Eprel.

Eprel gör det även möjligt för vem som helst att övervaka utvecklingen på marknaderna när det gäller registreringar av energimärkta produktmodeller. I förordningen om

⁽²²⁾ <https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/>.

⁽²³⁾ [Genomförandeförordning \(EU\) 2024/994](#).

⁽²⁴⁾ Hittills har omkring 1 000 API-nycklar tillhandahållits, främst till återförsäljare (54 %), men även till leverantörer, forskare, sökmotorer osv.

energimärkning finns det emellertid inte något krav på att leverantörerna ska tillhandahålla försäljningsuppgifter för modellerna, vilket innebär att ytterligare information vanligtvis behövs för att beräkna modellernas marknadsandelar och för att fastställa om det finns ett behov av att inleda en översyn av märkningen.

Nationella marknadskontrollmyndigheter uppger att de lägger mindre tid och ansträngningar på att kontrollera efterlevnaden tack vare Eprel.

Databasen nås främst via QR-koder på etiketterna i stället för via webbplatsen. Uppgifterna från enkäten och återkopplingen från nationella myndigheter bekräftar att Eprel ännu inte är allmänt känd av allmänheten eller av offentliga upphandlare. Liknande produktdatabaser för energirelaterade produkter finns i andra delar av världen (t.ex. i Förenta staterna ⁽²⁵⁾, Kina ⁽²⁶⁾, Kanada ⁽²⁷⁾ och Australien ⁽²⁸⁾).

4.2. Kostnader för och fördelar med Eprel

Kommissionen spenderade 9,5 miljoner euro på att inrätta och underhålla Eprel mellan 2017 och 2024. Den årliga driftsbudgeten ökade till 1,9 miljoner euro 2024. Den förväntade engångskostnaden på 3 miljoner euro för inrättandet av Eprel och den årliga underhållsbudgeten på 300 000 euro var en underskattning av behoven. Detta berodde främst på att siffrorna byggde på uppskattningar för en databas för radioutrustning ⁽²⁹⁾ som hade betydligt färre registreringar och registreringsparter och saknade den offentligt tillgängliga delen i Eprel. Eprel hade även mycket fler registreringar än vad som förutsågs i konsekvensbedömningen. Detta berodde delvis på det senare beslutet att inkludera däck i Eprel (vilka utgör 13 % av alla Eprel-registreringar). Slutligen planerades ursprungligen inte någon elektronisk identifiering, utan det konstaterades först senare att den var nödvändig för att säkerställa registrets integritet, vilket medförde ytterligare engångskostnader.

De leverantörer som intervjuades i undersökningen hade olika åsikter om huruvida Eprel leder till högre eller lägre totala efterlevnadskostnader jämfört med tidigare. Av leverantörerna rapporterade 38 % att kostnaderna för att uppfylla kraven – inbegripet tid, ekonomiska utgifter och personalresurser – har ökat, medan 28 % uppgav att kostnaderna har minskat jämfört med tiden före 2019. De återstående 33 % uppgav att kostnaderna har förblivit oförändrade. De flesta av tillverkarna registrerar sina uppgifter själva, men en fjärdedel av de intervjuade leverantörerna lägger ut registreringen på entreprenad ⁽³⁰⁾. Återförsäljare kan ladda ner uppgifter från Eprel utan kostnad och få tryckta etiketter från leverantörerna. Återförsäljarna rapporterade en högre grad av tillfredsställelse med strategin än leverantörerna, men påpekade samtidigt att de inte hade samma konkurrensvillkor som de onlinebaserade marknadsplatserna.

⁽²⁵⁾ <https://www.regulations.doe.gov/ccms>, <https://www.energystar.gov/products>.

⁽²⁶⁾ <https://www.energylabel.com.cn/>.

⁽²⁷⁾ [Searchable product list | Natural Resources Canada](#).

⁽²⁸⁾ [Energy Rating – Search the Registration Database](#).

⁽²⁹⁾ [SWD \(2012\) 329](#).

⁽³⁰⁾ Analys av det projekt för Eprels tjänster som finansieras genom Life, maj 2025 (inte offentliggjord).

5. MARKNADSKONTROLL OCH KONTROLL AV EFTERLEVNADEN

Marknadskontrollen på den inre marknaden omfattas av förordningen om marknadskontroll (förordning (EG) nr 765/2008), vilken även gäller för produkter enligt förordningen om energimärkning. Genom förordningen om energimärkning utökades dessa allmänna bestämmelser 2017 med i) bestämmelser för att uppmuntra samarbete mellan nationella marknadskontrollmyndigheter, ii) förtydligande av hur riskfyllda produkter ska hanteras och iii) ett unionsförfarande för skyddsåtgärder (som hittills inte använts). Enligt artikel 7.4 i förordningen om energimärkning skulle medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner och tillsynsmekanismer och anmäla reglerna senast den 1 augusti 2017, om de inte redan tidigare hade anmält dem enligt märkningsdirektivet.

Efterlevnaden av lagstiftningen om energieffektiva produkter bygger i huvudsak på egen försäkran ⁽³¹⁾. Detta kräver en tillräcklig nivå av marknadskontroll och tillsyn för att säkerställa rättvis konkurrens och uppnå de förväntade energibesparingarna. Marknadskontrollen ingår i de nationella myndigheternas exklusiva behörighet, men EU tillhandahåller ekonomiskt stöd. Mellan 2017 och 2024 betalades mer än 20 miljoner euro ut i stöd till nationell marknadsövervakning och bredare genomförandeåtgärder genom Horisont Europa, programmet för den inre marknaden och Life. När det gäller efterlevnaden av lagstiftningen om energieffektiva produkter för produkter som förs in på EU-marknaden är tullkontrollerna vid EU:s yttre gränser fortfarande begränsade och upptäckten av bristande efterlevnad följaktligen låg.

Uppgifter från EU-finansierade åtgärder, kontroller i medlemsstaterna och en särskild rapport från Europeiska revisionsrätten 2020 ⁽³²⁾ tyder på fortsatt höga nivåer av bristande efterlevnad (särskilt bland onlinebutiker). Webbplatser för prisjämförelse visar ofta inte heller all information som krävs. Den samordnade insatsen EEPLIANT 3 ⁽³³⁾, som finansieras av EU och omfattar 24 nationella kontrollmyndigheter, fann vid en icke-representativ riskbaserad undersökning av sex produktgrupper ⁽³⁴⁾ att 82 % av produkterna i butiker och 97 % av produkterna i onlinebutiker hade mindre eller större problem med visningen av etiketten, försäkran om överensstämmelse eller den tekniska dokumentationen (vilket således omfattade all dokumentation, inklusive ekodesign, och inte bara märkningen). Den bristande efterlevnaden bland onlinebutikerna var särskilt uppenbar när det gällde ljuskällor ⁽³⁵⁾. Saknade eller felaktiga uppgifter på etiketter, i produktinformationsblad eller i annan teknisk dokumentation innebär inte alltid att en produkt inte uppfyller kraven. För att fastställa bristande efterlevnad krävs en kostsam laborieprovning i ackrediterade laboratorier (vanligtvis 1 000–10 000 euro per modell, men mer för stora eller sammansatta produkter). Av de 265 produkter som provades i laboratorier inom projektet EEPLIANT 3 för efterlevnadskontroll hade 43 % problem med energiprestandan som översteg toleransnivån. Den totala nivån av bristande efterlevnad på den inre marknaden är dock svår att uppskatta, eftersom kontrollerna nästan alltid är riskbaserade och marknadskontrollmyndigheterna inriktar sina begränsade resurser på de

⁽³¹⁾ Tredjepartscertifiering är obligatorisk för värmepannor.

⁽³²⁾ [Särskild rapport 01/2020](#).

⁽³³⁾ [EEPLIANT3_Public_Report_Final.pdf](#).

⁽³⁴⁾ Luftkonditioneringsapparater, belysning, torktumlare, varmvattenberedare, pannor och värmepumpar för rumsuppvärmning samt fläktar.

⁽³⁵⁾ [Undersökning av näthandeln – CLASP](#).

produkter som förväntas ha flest problem. Resultaten kan inte extrapoleras till alla produktgrupper och över hela EU.

Det totala antalet produkter som kontrollerades per år inom denna ram varierade från 10–100 i vissa medlemsstater upp till 24 000 i Irland och 73 000 i Tyskland 2024. De flesta av fallen omfattade dokumentkontroller i butiker och online, och endast i vissa fall utfördes fördjupade kontroller av prestandan. I enlighet med kraven i förordningen om marknadskontroll hade medlemsstaterna vid utgången av 2025 lagt in 3 147 fall av fördjupade kontroller enligt förordningen om energimärkning⁽³⁶⁾ i ICSMS-databasen sedan 2017 (varav 57 % gällde bristande efterlevnad). Kommissionen inledde två överträdelseförfaranden mot Portugal och Rumänien i mitten av 2025, eftersom länderna inte hade rapporterat några fördjupade kontroller under 2023, och skickade även ett motiverat yttrande till Portugal i november 2025.

Kopplingar mellan ICSMS och Eprel finns för 450 produktmodeller, vilket borde göra kontrollerna av dessa produkter mer effektiva. Ett förenklat alternativ för rapportering av problem med registrerade modeller eller tillhörande information direkt i Eprel har hittills använts för 3 300 modellregistreringar. Större onlineplattformar samarbetar ofta för att ta bort produkter som inte uppfyller kraven, men de har själva inget ansvar för att visa etiketterna. Samtidigt har deras stora utbud av produkter lett till ett utökat behov av efterlevnadskontroll.

Kommissionen lanserade det europeiska nätverket för produktöverensstämmelse (EUPCN) enligt förordningen om marknadskontroll 2021. Den första EU-provningsanläggningen för ekodesign och energimärkning inrättades 2024⁽³⁷⁾. Kommissionen och medlemsstaterna ser gemensamt till att energietiketten inte imiteras för produkter som inte omfattas av delegerade åtgärder eller för andra produkter än energiprodukter, och har i detta avseende särskilt samarbetat med branschen bakom en frivillig enhetlig vattenmärkning i syfte att anpassa dess utformning⁽³⁸⁾.

6. ETIKETTEN SOM ETT VERKTYG FÖR PIONJÄRMARKNADER FÖR EFFEKTIVA PRODUKTER

Enligt artikel 7.2 i förordningen om energimärkning ska alla incitament som medlemsstaterna tillhandahåller för produkter som omfattas av EU:s energimärkning vara inriktade på produkter i de två högsta i betydande grad utnyttjade energieffektivitetsklasserna eller i högre klasser. Syftet är att rikta incitamenten på efterfrågesidan (t.ex. lån med låg ränta, bidrag, skatteavdrag eller kuponger) mot de mest effektiva produkterna för att skapa en pionjärmarknad för dessa produkter.

Samma eller mycket snarlika kriterier används även i annan lagstiftning, däribland kraven i energieffektivitetsdirektivet om offentlig upphandling⁽³⁹⁾, EU-taxonomin⁽⁴⁰⁾ och mervärdesskattereglerna om reducerade skattesatser för effektiva

⁽³⁶⁾ Med *fördjupade kontroller* avses laboratoriekontroller och dokumentkontroller för att bedöma om en produkt uppfyller kraven.

⁽³⁷⁾ [Kommissionens genomförandebeslut \(EU\) 2024/1456](#).

⁽³⁸⁾ [Unified Water Label](#).

⁽³⁹⁾ [Direktiv \(EU\) 2023/1791](#).

⁽⁴⁰⁾ [Förordning \(EU\) 2023/2486](#).

uppvärmningssystem⁽⁴¹⁾. Fyra EU-medlemsstater tillämpar för närvarande den reducerade mervärdesskattesatsen på denna grund.

Bestämmelser om att främja användningen av etiketten som en grund för pionjärmarknader fanns redan i 2010 års ramdirektiv om märkning, men den mer exakta formuleringen av kriteriet och funktionen i Eprel har underlättat genomförandet tack vare en bättre överblick över fördelningen mellan olika klasser i underurvalen av produkter. Kommissionen och de nationella myndigheterna kan tillämpa kriteriet i artikel 7.2 i förordningen om energimärkning genom en enkel sökning i Eprel, vilket minskar behovet av särskilda marknadsundersökningar och stärker konkurrensen genom insyn i vilka produkter som släpps ut på den inre marknaden. För att stödja tillämpningen av kriteriet har kommissionen tagit fram en särskild vägledning om detta⁽⁴²⁾.

7. DE NYA ETIKETTERNAS ÄNDAMÅLSENLIGHET

7.1. Tolkning av de nya etiketterna

De flesta av de konsumenterna som intervjuades i samband med undersökningen uppgav att de förstod etiketterna, och mer än 90 % sa att de tyckte att etiketten och dess olika delar var (mycket) lätta att förstå. Endast ett fåtal produktspecifika piktogram rapporterades som svåra att förstå av mer än 10 % av uppgiftslämnarna. Detta positiva resultat beror förmodligen på att etikettens utformning i allmänhet provas innan den läggs fram som förslag. Av de konsumenterna som ingick i undersökningen ansåg 77–87 % att mängden information på etiketten var lämplig. De återstående uppgiftslämnarna ansåg att det antingen fanns för mycket eller för lite information (eller saknade åsikt). Sammantaget visar dessa resultat att informationen varken är överflödig eller otillräcklig.

Av de konsumenterna som ingick i undersökningen uppgav 62 % att de hade använt den energirelaterade informationen högst upp på etiketten, medan 37 % sa att de även hade använt de piktogram i den nedre delen som inte rör energi. Kunder som nyligen köpt vitvaror var den grupp som oftast uppgav att de hade använt energimärkningen när de fattade sitt köpbeslut (omkring 90 % av de som såg etiketten). Etiketten hade varit till hjälp för 80 % av de kunder som köpt kommersiella kylskåp och 70 % av de som köpt tv-apparater och bildskärmar, där prestandakriterier som upplösning eller skärmstorlek är viktiga för köpbeslutet.

7.2. Inverkan på tillgången till effektiva produkter till överkomliga priser

I Internationella energioorganets (IEA) rapport från 2021 om effektivitetsstandarder för och märkning av apparater⁽⁴³⁾ konstateras att krav på energiprestanda och märkning i allmänhet ökar den underliggande förbättringstakten för nya modeller med en faktor på två eller tre. Detta innebär att den genomsnittliga effektiviteten hos det totala beståndet ökar över tid. IEA konstaterade att de genomsnittliga inköpspriserna tenderar att sjunka med 2–3 % per år på grund av konkurrensen (efter att kortvarigt ha stigit när nya regler trätt i kraft), men att de prissänkningar som noteras för olika produkter varierar efter graden av konkurrens på en viss marknad. Dessa uppskattningar är globala, och i en nyligen

⁽⁴¹⁾ [Rådets direktiv \(EU\) 2022/542](#).

⁽⁴²⁾ https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/consumers_en#what-does-significantly-populated-mean.

⁽⁴³⁾ [IEA 2021, Energy Efficiency Appliance and Equipment Standards and Labelling Programmes](#).

genomförd utvärdering av dammsugare i EU konstaterades en årlig minskning av inköpspriserna med 1 % under den period som etiketten tillämpades. Nyligen offentliggjord forskning bekräftar att EU:s energimärkning är effektiv när det gäller miljömålet att ändra konsumenternas valmöjligheter och att konkurrens på utbudssidan är en viktig drivkraft bakom marknadsanpassningen tack vare ett mönster med sjunkande priser när inträdet ökar och fler producenter börjar erbjuda produkter i de högre etikettklasserna, vilket i sin tur genererar ett konsumentöverskott och stimulerar ytterligare innovation ⁽⁴⁴⁾.

För att garantera en innovationseffekt anges i förordningen om energimärkning att kommissionen, om en etikett införs eller skalrevideras, ska säkerställa att inga produkter förväntas omfattas av klass A vid tidpunkten för införandet och att den tidpunkt då en majoritet av modellerna kommer att omfattas av i denna klass förväntas infalla minst tio år senare. Uppgifter från Eprel visar att fördelningen av klasser för ljuskällor, kylar och frysar, tv-apparater och diskmaskiner i stor utsträckning har utvecklats i linje med dessa krav sedan 2019. Av de tvättmaskinsmodeller som registrerades i Eprel uppnådde emellertid 90 % A-klassen inom bara sex år efter översynen. Däremot har prestandan hos elektroniska bildskärmar utvecklats långsammare än förväntat och ligger kvar i de lägsta klasserna (25 % av modellerna tillhör klass G) ⁽⁴⁵⁾.

Marknadsandelen för de bästa tvättmaskinerna i klassen ökade med 50 % 2024 enligt en oberoende marknadsanalys ⁽⁴⁶⁾. Vetenskaplig forskning baserad på faktiska marknadsdata från 2021 visar att den skalreviderade etiketten gör kunderna mer benägna att betala för kylskåp med det högsta betyget, jämfört med den tidigare etiketten som var svårare att tolka ⁽⁴⁷⁾.

8. SLUTSATS

Förordningen om energimärkning har lagt grunden för moderniserade etiketter som hittills har fungerat bra, även om övergången ännu inte är slutförd. Sex av de 15 etiketterna för olika produktgrupper har hittills reviderats, och två nya etiketter har införts inom denna ram. De långdragna cyklerna för översynen av produktspecifika delegerade akter har hittills minskat den politiska ramens övergripande effekt. En otillräcklig nationell marknadstillsyn och höga nivåer av bristande efterlevnad, åtminstone inom vissa marknadssegment (särskilt online), snedvrider konkurrensvillkoren och minskar de förväntade energibesparingarna.

⁽⁴⁴⁾ Anne Kesselring, *Energy labels in the European Union: Consumer inattention and producer responses*, Energy Economics, volym 144, 2025, ISSN 0140-9883, <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2025.108275>.

⁽⁴⁵⁾ En utvärdering av den delegerade förordningen om bildskärmar pågår. Det finns sannolikt flera komplexa faktorer som förklarar varför modellerna ligger kvar i de lägsta klasserna (däribland konsumenternas och tillverkarnas preferenser för stora skärmar med hög upplösning).

⁽⁴⁶⁾ GfK 2024 Market Outlook.

⁽⁴⁷⁾ Corinne Faure, Marie-Charlotte Guetlein, Joachim Schleich, *Effects of rescaling the EU energy label on household preferences for top-rated appliances*, Energy Policy, volym 156, 2021, ISSN 0301-4215, <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2021.112439>. Samma undersökning visade även att förekomsten av båda märkningarna (som fallet är under övergångsfasen för förordningen om energimärkning) inte ökar konsumenternas betalningsvilja.

Det bredare politiska sammanhanget har förändrats avsevärt sedan 2017 till följd av i) den ökade försäljningen på nätet, ii) EU:s klimatförändringsmål, iii) det globala löftet om att fördubbla energieffektiviteten senast 2030 och iv) betoningen på konkurrenskraft i Draghis rapport och strategin för den inre marknaden, samt mer nyligen insatserna för en oberoende energiförsörjning till överkomliga priser. I detta sammanhang är energietiketterna fortfarande relevanta. Alla berörda intressentgrupper som deltog i genomförandedialogen om lagstiftningen om energiprodukter⁽⁴⁸⁾ i oktober 2025 betonade den roll som lagstiftningen (inklusive förordningen om energimärkning) spelar för att främja energieffektivitet, överkomlighet och konkurrenskraft för EU:s industri, men påpekade samtidigt att bristande efterlevnad undergräver ändamålsenligheten.

De tillgängliga bevisen för etiketternas funktion visar att EU:s energietiketter fortfarande, flera årtionden efter att de uppfanns, har potential att minska energianvändningen och även kan bidra till andra politiska mål. Databasen Eprel, som omfattar alla energirelaterade produkter med en EU-energietikett, ger större möjligheter till insyn på marknaden och evidensbaserat beslutsfattande. Eprel är emellertid ännu inte lika känd som själva etiketten, och databasen skulle kunna användas mer för att stödja efterlevnaden och marknadskontrollen. Ändringarna i det förslag till omnibusinitiativ som läggs fram parallellt med denna rapport syftar till att utnyttja dessa möjligheter bättre och om möjligt förenkla efterlevnaden för leverantörer och återförsäljare.

⁽⁴⁸⁾ [Implementation dialogue on energy efficient product legislation with Commissioner Dan Jørgensen – Energy.](#)